

Dosarul nr. 3ra-164/22
2-20122803-01-3ra-16022022

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi sediul central (jud. M. Chiperi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Clima, V. Negru)

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Cristian Agachi împotriva Penitenciarului nr. 8 - Bender privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare

împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș și menținută hotărârea din 22 aprilie 2021 a Judecătoriei Anenii Noi sediul central

constată:

La 5 octombrie 2020, Cristian Agachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Penitenciarului nr. 8 - Bender privind anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

În motivarea acțiunii a invocat că activează în calitate de inspector de justiție, ofițer principal a secției de reintegrare socială al Penitenciarului nr. 8 - Bender al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

A comunicat că la 22 august 2020, în jurul orelor 01:00, în mun. Bender, a fost reținut de către organele neconstituționale ale miliției transnistrene, sub pretextul că era în stare de ebrietate. A fost escortat la sectorul de miliție, unde a fost reținut pentru perioada de aproximativ 8 ore, într-o celulă fără a-i fi acordată posibilitatea de a apela telefonic angajatorul, deoarece a fost ridicat telefonul mobil. În jurul orelor 08:50, i-a fost înmănat un „proces-verbal”, prin care a fost stipulat că era în stare de ebrietate în locurile publice.

Pe la orele 08:50, imediat ce a fost eliberat, a telefonat administrației penitenciarului, unde a comunicat că a fost reținut de către organele neconstituționale și că se va prezenta în cel mai scurt timp la serviciu.

A menționat că pe marginea faptului dat a fost inițiată o anchetă de serviciu, fiind depuse explicațiile de rigoare cu anexarea „procesului-verbal”, însă aceste situații au fost neglijate, comisia de disciplină găsind în acțiunile lui abatere disciplinară, fără a lua în considerație că a fost reținut prin acțiuni abuzive ale organelor neconstituționale, menționând că așa-zisul proces-verbal nu are forța probatorie.

A evidențiat că, în circumstanțele faptice invocate supra, raportate la normele de drept invocate în ordinul de sancționare, abateri de la conduita prevăzută în fișa postului ofițerului de serviciu nu au fost, iar sancționarea este ilegală.

Reieșind din prevederile art. 91 alin. (5) din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, a menționat că procedura prealabilă în litigiile de categoria dată nu este prevăzută, astfel, a depus acțiunea direct în instanța de judecată.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 196, 206, 209, 211 Cod administrativ.

A solicitat anularea ordinului nr. 209/ef din 9 septembrie 2020 emis de directorul Penitenciarului nr. 8 - Bender, Viorel Magalov cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de retrogradare într-o funcție inferioară, dar nu mai jos de nivelul de bază corespunzător gradului special deținut, ca fiind ilegal.

Prin hotărârea din 22 aprilie 2021 a Judecătorei Anenii Noi sediul central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată de Cristian Agachi, ca neîntemeiată.

La 18 mai 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 20 iulie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că din înscrisurile cauzei și anume din procesul-verbal nr. 12 din 17 august 2020, rezultă că a fost anunțat programul de lucru în perioada sărbătorilor naționale, ziua de 22 august 2020 fiind declarată zi lucrătoare, iar perioada 27 august 2020 - 31 august 2020 - zile libere.

Astfel, se atestă faptul că la 22 august 2020, reclamantul/apelant Cristian Agachi urma să se prezinte la muncă, potrivit graficului de serviciu al angajaților Penitenciarului nr. 8 - Bender, însă acesta nu s-a prezentat pentru executarea atribuțiilor de serviciu, cât și nu a informat conducerea despre acest fapt.

Prima instanță și instanța de apel au stabilit că potrivit raportului Șefului secției pază și escortare, comisar de justiție, Ion Curbet din 24 august 2020, reclamantul/apelant Cristian Agachi s-a prezentat la serviciu la ora 09:28, fapt confirmat prin extrasul din Registrul de evidență a persoanelor ce vizitează locul de deținere.

Totodată, potrivit fișei postului ofițerului principal al secției reintegrare socială, funcționarul are obligația de a respecta programul de muncă stabilit de șeful

ierarhic, în conformitate cu cerințele postului ocupat și necesitățile obiective ale unității și informează în cazul părăsirii garnizoanei.

Având în vedere cele constate, instanțele de judecată au conchis asupra faptului că autoritatea publică întemeiat a aplicat sancțiunea disciplinară lui Cristian Agachi, or în acțiunile acestuia a fost constatată încălcarea prevederilor art. 87 lit. a) și d) din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare.

Astfel, prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia privind respingerea cerințelor lui Cristian Agachi, deoarece temei pentru anularea ordinului de sancționare nu a fost constatat.

De asemenea, a fost menționat că până la aplicarea sancțiunii din 9 septembrie 2020, salariatul Cristian Agachi a mai admis trei încălcări de disciplină similare, fiind atenționat în privința comiterii pe viitor a unor astfel de cazuri, iar la 16 martie 2020, fiind sancționat disciplinar cu mustrare.

La 1 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș a depus recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, deoarece instanța de apel în mod eronat a aplicat legea materială, în ceea ce ține de aplicarea de către angajator a sancțiunii disciplinare și anume art. 86, 87, 88 din Legea nr. 300 din 21 decembrie 2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, or în cazul dat instanța de apel s-a limitat la aspectul formal al cauzei, motivând că dânsul a admis abaterea disciplinară imputată, fără a motiva faptul dacă este imputabilă lui această abatere, a fost comisă cu intenție, din neglijență sau din cauza unor alți factori independenți de voința angajatului, prin prisma probatoriului anexat la dosar.

A evidențiat că instanța de apel a ignorat circumstanțele esențiale ale cauzei, cum ar fi reținerea ilegală a angajatului de către organele neconstituționale.

La fel, în sprijinul deciziei contestate a fost reținut faptul precum că la baza sancțiunii au stat mai multe încălcări, ceea ce nu corespunde realității.

Un alt argument ce ține de ilegalitatea deciziei contestate, este faptul că un membru al comisiei de disciplină și anume Serghei Corobcean la acel moment era vizat de o anchetă de serviciu, ceea ce cade sub incidența pct. 14 alin. (2) din Regulamentul de activitate a comisiilor de disciplină pentru personalul din cadrul sistemului administrației penitenciare, aprobat prin ordinul Ministerului Justiției al Republicii Moldova din 28 noiembrie 2018.

Acest fapt a fost confirmat de însăși reprezentantul Penitenciarului nr. 8 - Bender.

La fel, un alt membru al comisiei și anume Cornel Roșca nu putea avea calitatea de membru al comisiei de disciplină, deoarece conform ordinului Administrației Naționale a Penitenciarelor din 4 ianuarie 2019, ca membru delegat al ANP-ului este Specialistul principal al Direcției protecție internă a ANP, funcție pe care Cornel Roșca nu a deținut-o la acel moment, fapt confirmat de reprezentantul Penitenciarului nr. 8 - Bender.

Prin urmare, a considerat că comisia de disciplină era formată contrar prevederilor legii.

A subliniat că toate aceste argumente au fost invocate în instanță, dar absolut au rămas fără nicio apreciere din partea instanței de apel, fiind total ignorate.

De asemenea, a remarcat că decizia recurată este contradictorie cu situația de fapt și anume: procesul-verbal nr. 2024258 din 22 august 2020, prin care a fost recunoscut vinovat și sancționat pentru contravenție, or aceste concluzii sunt în contradicție esențială cu legislația Republicii Moldova, care prin legile organice nu recunoaște actele emise de autoritățile neconstituționale din Republica Moldova, nu pot fi puse la baza hotărârilor, sentințelor sau oricare tip de decizii.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 27 octombrie 2021, în ședință publică.

La materialele cauzei lipsesc date care ar confirma notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel participanților al proces.

Din materialele dosarului rezultă că decizia motivată din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului Cristian Agachi, avocatului Renat Grigoraș, prin intermediul oficiului poștal, la 11 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 116).

Se mai constată că la 1 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș a depus recurs împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 119-120, 121).

Astfel, recursul depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș împotriva deciziei din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 21 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Penitenciarul nr. 8 - Bender a depus referință, solicitând respingerea recursului depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș, ca neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile

enumerare la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic

superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Cristian Agachi, reprezentat de avocatul Renat Grigoraș se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu